

Motion till riksdagen 2005/06: MJ492

av **Sven Bergström och Kenneth Johansson (c)**

Kontrollerade rovdjursstammar i Gävle–Dala-området

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om en specialstudie av rovdjursförhållandena och deras effekter på människor och djur i området Ovanåker–Rättvik.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om en rimligare rovdjurspolitik för balanserade rovdjursstammar i bl.a. Gävle–Dala-området.

Motivering

En ganska het debatt om rovdjuren och de skador de ställer till med rasar i de regioner i Sverige där rovdjuren finns, inte minst i Gävle–Dala-området. Här har vargen på senare tid gjort stor skada genom upprepade angrepp på tamdjur och jakthundar både i anslutning till fåbodar och inhägnade områden i direkt anslutning till gårdar. Ovanåker och Rättvik är två kommuner som förefaller hårdast drabbade. Samtidigt rapporteras om en alltför snabbt växande björnstim på många håll.

Det finns en betydande politisk uppslutning bakom synsättet att rovdjuren björn, varg, lo och järv ska vara en viktig del av den svenska faunan även i framtiden. Vi anser att det skall fortsätta vara ett skandinaviskt samarbete och när det gäller vargen delar vi den tidigare Rovdjursutredningens uppfattning att 200 individer räcker i Skandinavien.

Men nu har det gång på gång visat sig att en stark koncentration av rovdjur till mindre geografiska områden kan ge betydande problem för befolkning, tamboskap och husdjur i dessa bygder. Flera exempel på detta har uppträtt i Gävle–Dala-området de senaste åren. Utöver Ovanåker och Rättvik var tidigare Ockelbo särskilt utsatt. Full kompensation för det merarbete de höga rovdjursstammarna förorsakar företagarna för att nå samma lönsamhet som

Fel! Okänt namn på

fanns innan den ”samordnade” rovdjurspolitiken infördes bör enligt vår mening utgå från samhället.

Det har visat sig att en hög koncentration av varg också mycket negativt påverkar älgjakten i berörda områden. Därmed påverkas också livskvaliteten för människor som uppskattar denna del av livet på landsbygden. När en starkt decimerad älgstam gör att älgjakten i stort sett kan inställas är läget allvarligt. Och många jägare tvekar dessutom att släppa sina jakthundar av oro för vargangrepp.

Mot bakgrund bl.a. av de oroande rapporterna om rovdjursangrepp som noterats menar vi att rovdjurspolitiken måste utformas så att den blir mera balanserad och flexibel. Det innebär t.ex. en större hänsyn till lokala förhållanden och lokalbefolkningens livsvillkor. Människor måste kunna gå ut i skogar, marker och på fjällen utan att känna fruktan för sina liv eller tamdjur och jakthundar!

Den nuvarande rovdjurspolitiken utgör också ett hot mot småskaligt företagande på landsbygden i form av jordbruk med djurhållning, fäbodbrukare och vissa företag inom besöksnäringen. Enligt vår mening bör full ekonomisk kompensation utgå för de skador och det merarbete som de höga rovdjursstammarna förorsakar berörda företagare.

En förutsättning för en balanserad rovdjursförvaltning med livskraftiga rovdjursstammar är enligt vår mening också att rovdjurspolitiken utformas så att den är förankrad i en bred folkopinion främst i berörda skogslän. Enligt vår mening vore det berättigat med en specialstudie av rovdjursförhållandena och dess effekter på människor och djur i området Ovanåker–Rättvik som verkar vara en av både björn och varg särskilt utsatt region.

Med den ökning vi nu har av vargstammen samt den redan alltför höga björnstammen i dessa områden gör att en ohållbar situation snart kan uppstå på flera håll. Därför är det rimligt att efter en snabbt genomförd utvärdering av rovdjurspolitiken inrikta sig på frågan om hur regleringen av varg- och björnstammen skall gå till. Vi menar att det är viktigt att det går ut tydliga signaler om att reglering av vargstammen skall kunna ske genom jakt. Det kan t.ex. ske genom så kallad avlysningsjakt som vi idag har på björn. Ett visst antal djur kan tillåtas skjutas inom ett visst område. En bra modell kan vara att låta jaktvårdsretsarna i berörda kommuner hålla ihop jakten. Dessutom är det angeläget att ge möjligheter till en utökad jakt på björn i berörda områden.

Frågan om skydds jakt på vissa individer som ställer till särskilt mycken skada i ett lokalt område skall enligt vår mening konsekvent decentraliseras till länen/regionerna. Där finns de bästa lokala kunskaperna, och det innebär också de kortaste beslutsvägarna.

Centerpartiet sade vid behandlingen av rovdjurspropositionen i riksdagen nej till nuvarande utformning av 28 § i jaktförordningen. Vi har idag i praktiken den absurda situationen enligt riksdagsmajoritetens beslut att en djurägare först skall stå och se på hur t.ex. en kviga blir angripen och kanske dödad innan han eller hon får ingripa. Lagen säger idag: ”först efter upprepade angrepp”. Denna paragraf borde enligt vår mening utformas så att det blir möj-

Fel! Okänt namn på

ligt att i ett tidigare skede och mera aktivt skydda sina tamdjur vid rovdjursangrepp.

För att långsiktigt stärka kunskapen om och förståelsen för livskraftiga rovdjursstammar i Sverige bör en målmedveten satsning på forskning och kunskapsspridning genomföras. Rovdjurscentrumet De 5 stora som i sommar invigts i Järvsö är ett gott exempel på insatser för att öka den ömsesidiga förståelsen kring rovdjuren. Även Orsa Grönklitt är en viktig resurs i sammanhanget. Ett väl fungerande rovdjurscentrum kan bidra till en rovdjurspolitik där rovdjursstammarnas tillväxt balanseras bättre och både de positiva och negativa effekterna av deras uppträdande får en mera grundmurad acceptans hos befolkningen.

Stockholm den 27 september 2005

Sven Bergström (c)

Kenneth Johansson (c)